

Poreska praksa za mart 2014.godine

Pitanja i odgovori iz PDV-a	od strane	2 - 7
Pitanja i odgovori iz poreza na dohodak fizičkih lica	od strane	8 - 14
Pitanja i odgovori iz poreza na dobit pravnih lica	od strane	15 - 17
Pitanja i odgovori - razno	od strane	18 - 25

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

1. Kakav je poreski tretman ulaganja u tuđa osnovna sredstva, s tim da zakupodavac ne priznaje ulaganja i da ona padaju na vaš teret, a da njemu plaćate samo ugovorenu zakupninu. Dalje, navodite da ćete ispuniti uslove iz MRS 16 I MRS 40, te tražite mišljenje o tom ulaganju sa aspekta primjene propisa o PDV.

U zahtjevu navodite da ste uzeli u zakup poslovni prostor, a da su radi bolje funkcionalnosti poslovnog prostora potrebna investiciona ulaganja. Navedena investiciona ulaganja povećavaju vrijednost objekta koji nije vaše vlasništvo i ista imaju za posljedicu povećanje vrijednosti imovine zakupodavca.

Naša mišljenja kao poreskog organa se odnose u većini na primjenu poreskih propisa i poreskog postupka kod utvrđivanja činjeničnog stanja u konkretnim slučajevima.

Prema računovodstvenim propisima ulaganje na zakupljeni objekat se evidentira u poslovnim knjigama kao imovina, na račun - Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu, pod uslovom da se radi o dugoročnim ulaganjima, dužim od godinu dana, da se očekuju buduće koristi od ovih ulaganja u poslovne svrhe, da se troškovi od ovih ulaganja mogu odmjeriti, odnosno dokumentovati. Ukoliko ovi uslovi nijesu ispunjeni onda se ova ulaganja na tuđim sredstvima evidentiraju kao rashod perioda u kome su nastali. Jedno je bitno da zakupac zaista plaća zakupninu u skladu sa tržišnim uslovima i da je ulaganja izvršio za sopstveni račun. Ulaganja koja se u poslovnim knjigama zakupca evidentiraju kao stalna imovina treba da budu amortizovana. Amortizacija se vrši tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, a to je obično period trajanja ugovora o zakupu. Međutim, amortizacioni period može biti kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu, ali ne može biti duži. Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu koje se evidentira na računu treba svrstati u III amortizacionu grupu, jer toj grupi pripadaju sva ostala sredstva (osim nepokretnosti).

Zakupac ima pravo na odbitak ulaznog PDV po računima po osnovu ulaganja u zakupljeni objekat u skladu sa opštim uslovima za odbitak ulaznog PDV propisanim odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, 73/10 i 40/11,29/13).

Ukoliko investiciona ulaganja povećavaju vrijednost objekta koji nije vaše vlasništvo i ista imaju za posljedicu povećanje vrijednosti imovine zakupodavca, ulaganje u takav objekat ima karakter isporuke proizvoda i usluga koje se oporezuju PDV-om i koje se uključuju u ukupne prihode iz kojih se utvrđuje dobit obveznika.

Dakle, za takva ulaganja ste dužni da izvršite fakturisanje zakupodavcu i da na fakturi iskažete izlazni PDV, te u tom slučaju imate pravo na odbitak ulaznog PDV-a.

Pod ovim ulaganjima se ne podrazumijevaju ulaganja u određenu opremu koja nije njegov neodvojivi dio i koju zakupac nakon isteka ugovora o zakupu ne ostavlja zakupodavcu.

Ako ste izvršili odbitak ulaznog PDV po osnovu ulaganja u objekat zakupodavca a da istom nijeste fakturisali vrijednost izvedenih radova sa iskaznim PDV-om u obavezi ste izvršiti ispravku pretporeza koji se u periodu nabavke nije mogao odbiti, i tako izvršena ispravka shodno članu 39 Zakona o PDV predstavljaju poslovne prihode, odnosno rashode poreskog obveznika u poreskom periodu.

2. Koja stopa PDV se primjenjuje na hard disk koji je sastavni dio računara, da li 7% ili 19%?

Članom 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i «Sl.list Crne Gore», br. 16/07...29/13), propisano je da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 19 % od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV- član 24 zakona.

Odredbama člana 24a stav 1 tačka 15b citiranog zakona propisano je da se na promet proizvoda, usluga i uvoza računarske opreme PDV obračunava i plaća po stopi od 7%.

Odredbama člana 10b Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV («Sl. list RCG», br.81/05 i 10/06 i «Sl. list CG», br.06/08 ... 11/09), propisano da se pod računarskom opremom u smislu člana 24a stav 1 tačka 15b) Zakona, smatra: personalni računar (uključujući i laptop) koji obuhvata računarski hardver koji se sastoji od kućišta sa svim njegovim elementima, monitora, tastature i miša. Računarska oprema obuhvata i štampač.

Elemente kućišta iz stava 1 ovog člana čine: uređaj za napajanje, matična ploča, centralna procesna jedinica, radna memorija, magnetni i optički uređaji za skladištenje podataka, **hard disk**, adapteri, kontroleri i drugi proizvodi koji se ugrađuju u kućište.

Prema tome hard disk kao sastavni dio kućišta personalnog računara oporezuje se po stopi od 7%.

Međutim, na aktivne zvučnike, skenere, multifunkcionalne uređaje, kao i svu opremu koja nije obuhvaćena odredbama citiranog Pravilnika primjenjuje se stopa PDV-a od 19%.

3. Po kojoj stopi PDV se oporezuje prihod od ulaznica u dječjim igraonicama?

Članom 24a tačka 14 Zakona o porezu na dodatu vrijednost(“Sl.List RCG”br.65/01.04/06 i “Sl. List CG”br.16/07...40/11,29/13) je propisano da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zoološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe, osim onih za koje je propisano oslobođenje od plaćanja PDV.

Dakle, prihod koji poreski obveznik ostvari od prodaje ulaznica u dječjoj igraonici oporezuje se po sniženoj stopi PDV u skladu sa članom 24a tačka 14 Zakona.

4. Po kojoj stopi se vrši oporezivanje BRUSKETE (pekarski proizvod sličan dvopeku sa raznim ukusima)?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 16/07...29/13), članom 24a propisano je da se hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer oporezuju po sniženoj stopi PDV od 7%.

U smislu navedenog člana Zakona, pod proizvodom koji je oporezuju po sniženoj stopi PDV-a, podrazumijeva se hljeb kao osnovna životna namirnica, dobijen od pšeničnog, ražanog, kukuruznog i ječmenog brašna, te hljeb od heljde, soje i mekinja, a koji se u promet stavljaju pod nazivom: bijeli, polubijeli, crni, kukuruzni i dr.

Pravilnikom o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi bliže se utvrđuju proizvodi i usluge iz člana 24a a čiji se promet odnosno uvoz oporezuje po sniženoj stopi PDV.

Odredbama navedenog Pravilnika pod hljebom se smatraju sve vrste hljeba, nezavisno od naziva, oblika, težine i pakovanja, uključujući tost hljeb.

Hljebom se ne smatraju pekarski proizvodi (sve vrste peciva, uključujući i punjena peciva, burek, pita, simit, pogačica, krofne i slični proizvodi, mekike i slični proizvodi, pereca, đevreci, grisini, kore za pitu i kore za gibanicu itd.), koji se stavljaju u promet u originalnom ili smrznutom stanju.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog proizvodi koje navodite u vašem dopisu BRUSKETE (pekarski proizvod sličan dvopeku sa raznim ukusima) u smislu odredbi citiranog zakona ne smatraju se hljebom, te prilikom oporezivanja takvih proizvoda primjenjuje se opšta stopa PDV od 19%.

5. Da li se PDV plaća na iznos ugovorenih kamata?

U pitanju navodite da je firma izvođač radova ugovorila sa investitorom plaćanje situacija za izvedene radove sa valutom od 90 dana, ali i uz plaćanje kamate za period od 30 dana od ispostavljanja situacije do datuma plaćanja. Takođe je ugovoreno da se kamata fakturiše zajedno sa ispostavljanjem fakture od strane izvođača.

Članom 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je osnovica PDV sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Dakle, s obzirom da je kamata ugovorena između izvođača i naručioca posla i da će biti uključena u vrijednost ukupne usluge, shodno naprijed navedenom članu Zakona takva kamata ulazi u osnovicu za obračun PDV-a.

6. Da li je prilikom prodaje fizičkom licu – agentu, koji prodaje robu na malo neposrednim nuđenjem prodaje, neophodna pokretna registar kasa?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List RCG" br.65/01, ...«Sl.list CG«, br. 16/07,...29/13) u čl. 31 propisana je obaveza poreskog obveznika da za svaki izvršeni promet proizvoda, ili usluga kupcu izda račun, a ukoliko taj promet proizvoda odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazati preko poreske registar kase.

Poreska registar kasa je uređaj za registrovanje podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i izvršenih usluga unijetih u njenu bazu podataka, koji se na propisani način saopštavaju kupcu proizvoda, odnosno usluga, uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci poreske kase, njihovo evidentiranje u fiskalnoj memoriji poreske kase i formiranje i štampanje fiskalnih dokumenata.

Fiskalni dokumenti su odsječak kasene trake, dnevni izvještaj, periodični izvještaj i izvještaj o presjeku stanja. Svi otisci fiskalnih dokumenata se bilježe na kontrolnoj traci ili elektronskom zapisu poreske kase.

Dakle, ukoliko se radi o prodaji proizvoda čija naplata se vrši u gotovini, bez obzira na oblik prodaje, potrebno je takav promet evidentirati preko poreske registar kase.

7. Kakav je poreski tretman vjerskih usluga i prometa proizvoda koje vrše vjerske zajednice?

Članom 26 tačka 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 40/11,29/13), je propisano da su plaćanja PDV oslobođene usluge od javnog interesa, vjerske usluge i promet proizvoda neposredno povezan sa vjerskim uslugama koje vrše vjerske zajednice za zadovoljavanje potreba vjernika, u skladu sa propisima koji se odnose na te zajednice.

Shodno članu 63 Pravilnika o primjeni zakona o PDV usluge i isporuke proizvoda koje obavljaju vjerske zajednice iz člana 26 tačka 9 Zakona oslobođene su od plaćanja PDV ako se obavljaju zbog zadovoljavanja vjerskih potreba i pod uslovom da se obavljaju u skladu sa propisima koji se odnose na te zajednice. Pod zadovoljavanjem vjerskih potreba iz stava 1 ovog člana ne smatra se obavljanje djelatnosti iz člana 13 stav 2 Zakona.

Položaj vjerskih zajednica u Crnoj Gori, dakle i Eparhije Budimljansko Nikšićke, definisan je Ustavom Crne Gore. Ustavom je utvrđeno da su vjerske zajednice odvojene od države, da su ravnopravne i slobodne u vršenju vjerskih obreda i vjerskih poslova.

Zakonom o pravnom položaju vjerskih zajednica (Sl. list RCG br.9/77...36/03), kojim je uređen status i rad vjerskih zajednica u Crnoj Gori, propisano je da vjerske zajednice imaju svojstvo građansko-pravnog lica, a time i legitimitet da kao pravno lice bude subjekt u pravnom prometu, u zakonom utvrđenim granicama.

Kada se radi o poreskom statusu vjerskih zajednica ukazujemo na sljedeće:

- Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 80/04,...61/13), u članu 5 definisani su prihodi koji se smatraju izvorima dobiti u smislu oporezivanja. S obzirom da prihodi koje ostvaruju vjerske zajednice (dobrovoljni prilozima, donacije i sl.), nijesu svrstani u oporezive izvore dobiti, isti ne podliježu oporezivanju po ovom osnovu.
- Sa stanovišta Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07...29/13), vjerske usluge i promet proizvoda neposredno povezan sa vjerskim uslugama koje vrše vjerske zajednice za zadovoljavanje potreba vjernika, oslobođene su od plaćanja PDV-a kao usluge od

javnog interesa, ukoliko se vrše u skladu sa propisima koji se odnose na te zajednice (član 26 tačka 9 Zakona i član 63 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u).

Pod zadovoljavanjem vjerskih potreba, u naprijed navedenom smislu, ne smatra se obavljanje djelatnosti iz člana 13 stav 2 Zakona, kojim je propisano da se pod djelatnošću (u smislu sticanja svojstva poreskog obveznika), podrazumijeva svaka proizvodna, prerađivačka, trgovinska i uslužna djelatnost, koja se obavlja u cilju ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja dobiti.

U prilog ovom naglašavamo da Zakon o položaju vjerskih zajednica ne daje mogućnost tim zajednicama da obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.

Shodno navedenom, promet proizvoda za zadovoljavanje potreba vjernika, kao što su vjerski suveniri (kandila, ikone, krstići, vodice, brojanice, crkveni kalendari i slično), ukoliko ih vrši sama vjerska zajednica u hramovima, vjerskim objektima ili drugim za to određenim mjestima (uz odobrenje nadležnog organa lokalne uprave), ne podliježe oporezivanju u smislu Zakona o porezuna dobit pravih lica i Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog postoje oslobodjenja od plaćanja PDV-a kada su u pitanju usluge u smislu zadovoljenja vjerskih potreba, međutim kada je u pitanju nabavka proizvoda, odnosno usluga nije propisano oslobadjanje od plaćanja PDV-a.

8. Da li izdavanje časopisa, koga izdaje udruženje sudskih vještaka Crne Gore, na osnovu člana 26 stav 1 tačka 4 Zakona o PDV, ispunjava uslove za oslobođenje plaćanja PDV-a?

Shodno članu 26 stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 16/07...29/13) je propisano da su plaćanja PDV oslobođene usluge od javnog interesa, i to:

-usluge predškolskog vaspitanja, obrazovanja i osposobljavanja djece, omladine i odraslih, uključujući promet proizvoda i usluga neposredno povezanih sa tim djelatnostima, ako se te djelatnosti obavljaju u skladu sa propisima koji regulišu tu oblast;

-usluge i isporuke proizvoda predškolskih, osnovnih, srednjih i visoko školskih ustanova, te ustanovama učeničkog i studentskog standarda;

Članom 60 Pravilnika o primjeni zakona o PDV je propisano da se uslugama obrazovanja, iz člana 26 tačka 4 Zakona smatraju naročito: usluge koje se u okviru propisanih programa izvode na području predškolskog vaspitanja; usluge koje su u okviru propisanih programa namijenjene sticanju javnog priznatog obrazovanja i sprovode se na području osnovnog obrazovanja; vaspitanja i obrazovanja djece, maloljetnika i mlađih punoljetnih lica sa posebnim potrebama, osnovnog muzičkog obrazovanja, nižeg i srednjeg obrazovanja, srednjeg stručnog i tehničkog obrazovanja, srednjeg opšteg obrazovanja, višeg stručnog obrazovanja, visokoškolskog i fakultetskog obrazovanja, uključujući obrazovanje odraslih i upotpunjavanje koje se sprovodi na osnovu studijskih programa propisanih važećim propisima kod kojih se stiče potvrda koja je javna isprava i vaspitanja i djelatnost domova za učenike i studente.

Poreza na dodatu vrijednost je oslobođena i isporuka proizvoda i usluga neposredno povezanih sa djelatnostima iz stava 1 ovog člana.

U isporuke proizvoda i usluga, neposredno povezanim sa uslugama iz stava 1 ovog člana, spadaju i djelatnost školskih biblioteka i organizovani prevoz i ishrana pod uslovom da su obavljani od strane obrazovne institucije neposredno učesnicima obrazovanja i prodaju se po nižim cijenama.

Kako u svom dopisu navodite da se radi o časopisu koga izdaje udruženje sudskih vještaka iz Crne Gore isti se ne može dovesti sa uslugama obrazovanja iz člana 26 Zakona o PDV koje su bliže razrađene članom 60 Pravilnika o primjeni zakona o PDV akoje su oslobođene plaćanja PDV-a, pogotovo što je za udžbenike i nastavna sredstva kao i za knjige monografske i serijske publikacije članom 24a stav 1 tačka 4 I 5 Zakona o PDV predviđena snižena stopa PDV od 7%.

9. Da li preduzeće može koristiti ulazni PDV, prilikom kupovine hrane za radnike na gradilištu od firme koja je registrovana za „ketering,, ili kupovinom iste u supermarket?

Kada je u pitanju korišćenje prava na odbitak ulaznog PDV uslovi su propisani članom 37 Zakona i 94 Pravilnika o primjeni zakona o PDV. Naime, pravo na odbitak pretporeza priznaje se ako su kumulativno ispunjeni uslovi propisani članom 94 Pravilnika o primjeni zakona o PDV, a jedan od osnovnih uslova jeste da su primljeni propizvodi, odnosno usluge namijenjene za obavljanje djelatnosti poreskog obveznika. Kako se u konkretnom slučaju radi o uslugama smještaja i ishrane, zaposlenih radnika a djelatnost poreskog obveznika je izvođenje građevinskih radova, radi se o petporezu zaračunatom na fakturama od strane dobavljača koji se ne može koristiti kao odbitni.

Troškovi vezani za smještaj i ishranu radnika, priznaju se u troškove poslovanja u svrhe utvrđivanja oporezive dobiti, odnosno priznaju se kao rashod u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

1. Da li se plaća porez na dohodak fizičkih lica i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje na otpremninu koja se isplaćuje prilikom sporazumnog raskida radnog odnosa?

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG" br.65/01...78/06 i "Sl. list CG", br. 86/09...6/13,62/13) u članu 5a stav 2 tačka 7 i 8 propisuju da se ne plaća porez na dohodak na isplaćenu otpremninu kod odlaska u penziju do 1000 € i otpremnine zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos. Istim Zakonom nije propisano da se ne plaća porez na otpremnine po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa, što znači da se na otpremnine po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa plaća porez na dohoda fizičkih lica na kompletan iznos otpremnine kao i prirez porezu.

Shodno čl.18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07, 79/08 i 86/09...14/12,62/13) na primanja zaposlenog po osnovu otpremnina, bez obzira na njihovu visinu, ne plaćaju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

2. Da li se obračunava i plaća porez i doprinosi na poklon vaučere u iznosu od 20€, koje poslodavac kao nagradu daje povremeno svojim zaposlenim radnicima?

Kada je u pitanju oporezivanje, odredbama člana 14 stav 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica («Sl. list RCG», broj 65/01 ... 04/07 i «Sl.list CG» broj 86/09,73/10...6/13,62/13), je propisano da se ličnim primanjem koje poreski obveznik ostvari od zaposlenja, smatraju i primanja ostvarena u obliku bonova, novčanih potvrda, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanje rashoda obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. U smislu stava 5 navedenog člana, iznos ličnih primanja iz stava 4 predstavlja nominalna vrijednost bonova, novčanih potvrda i akcija, cijena koja bi se postigla prodajom robe na tržištu, naknada koja bi se postigla na tržištu za usluge odnosno pogodnosti koje se čine obvezniku ili novčani iznos pokrivenih rashoda.

Oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja iz čl.14 ovog Zakona.

Kada su u pitanju doprinosi za socijalno osiguranje, u članu 18a tačka 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje («Sl.list CG» broj 13/07...79/08 i 86/09...62/13), je propisano da se doprinosi ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

3. Mišljenje vezano za obračun poreza po odbitku po osnovu prihoda od imovine i imovinskih prava, pri čemu ste u zahtjevu naveli dvije varijante obračuna poreza i postavili pitanje koji je od dva navedena obračuna ispravan?

Članom 12 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Sl.list Crne Gore", br.86/09... 62/13),propisano je da se porez na dohodak plaća na prihode iz svih izvora, osim onih koji su izuzeti ovim zakonom. Izvore prihoda iz stava 1 ovog člana čine i

prihodi ostvareni po osnovu imovine i imovinskih prava, a obveznik tog poreza je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak po tom osnovu.

Prihodima od imovine i imovinskih prava smatraju se:

- 1) prihodi ostvareni od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine;
- 2) prihodi od vremenski ograničenog ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava.

Rashodima po osnovu imovine i imovinskih prava, shodno članu 35 Zakona, smatraju se stvarni troškovi nastali u vezi sa ostvarivanjem tih prihoda, pod uslovom da su dokumentovani. Ukoliko se rashodi iz stava 1 ovog člana ne dokumentuju, priznaju se standardni rashodi u visini 30% ostvarenih prihoda od imovine i imovinskih prava. Izuzetno od stava 2 ovog člana kod iznajmljivanja soba, apartmana i kuća za odmor putnicima i turistima, za koje je plaćena boravišna taksa standardni rashodi priznaju se u visini 50% ostvarenih prihoda po tom osnovu.

Shodno čl. 36 Zakona oporezivi prihod od imovine i imovinskih prava predstavlja razliku između prihoda iz člana 34 i rashoda iz člana 35 ovog zakona nastalih u istom poreskom periodu.

Saglasno članu 49a Zakona, akontaciju poreza na prihode od imovine i imovinskih prava tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik), pri svakoj naplati prihoda i istovremeno s naplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod iz člana 36 ovog zakona. Kod neposrednog ostvarivanja prihoda od imovine i imovinskih prava porez na dohodak plaća se prilikom podnošenja godišnje poreske prijave.

Na obračunati porez obračunava se prizrez, po stopama utvrđenim odlukama lokalne samouprave.

Obaveza zakupodavca je da po isteku godine preda poresku prijavu poreza na dohodak fizičkih lica.

Znači, isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik) vrši obračun akontacije tako što poresku osnovicu utvrđuje na način što od isplaćenih prihoda priznaje standardne troškove u iznosu od 30% ostvarenih prihoda i na istu primjenjuje poresku stopu od od 9%.

Međutim, kako se u praksi dešava da se ugovara iznos zakupa koji u sebi ne sadrži porez, odnosno kao neto iznos, što je pretpostavljamo slučaj koji navodite u vašem zahtjevu, mišljenja smo da je pravilan preračun iskazan u varijanti II koji naveden u zahtjevu, odnosno „obračun izvršen prema pomoćnom koeficijentu 0,937“.

Takođe ukazujemo i na odredbe Zakona o porezu na dodatu vrijednost koje propisuju da se porez na dodatu vrijednost plaća i na korišćenje materijalne i nematerijalne imovine (imovinskih prava) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda. Ukoliko zakupodavac, fizičko lice za poslednjih 12 mjeseci ostvari oporezivi promet veći od 18.000,00€ dužan je da se registruje za PDV, da podnosi PDV prijave u skladu sa Zakonom, kao i da na izlaznim fakturama posebno iskazuje PDV.

4. Da li se novčani iznos koji zaposleni od poslodavca primi na ruke ili na lični bankarski račun, smatra njegovom neto zaradom i da li se to i u kojem slučaju može smatrati bruto zaradom, te da li zaposleni može ugovorom preuzeti obavezu da sam vrši obračun ličnih

primanja, mimo poslodavca izvrši uplatu poreza i doprinosa, kao i da li se u bruto zaradu zaposlenog kao poresku osnovicu uračunava i cijena koju poslodavac plaća na ime troškova njegovog smještaja van mjesta prebivališta i na ime troškova prevoza i na koji način se taj obračun vrši?

Prihodi po osnovu ličnih primanja se oporezuju po Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica («Službeni list RCG», br.65/01, ... 40/11, « Službeni list CG» br.14/12... 62/13), a obveznik tog poreza je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak po tom osnovu.

Porez na lična primanja se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Akontacija poreza na lična primanja obračunava se od poreske osnovice, koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u određenom obračunskom periodu i obračunava se po stopi od 9% na poresku osnovicu, odnosno na lična primanja iznad 720€ mjesečno, obračunava se po stopi od 15% na iznos primanja iznad 720€.

Shodno čl. 46 stav 1 Zakona, porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih primanja.

Na iznos poreza, obračunatog na prihode po osnovu ličnih primanja, saglasno čl. 5, 7 i 8. Zakona o finansiranju lokalne samouprave («Sl. list RCG», broj 42/03 , ... i «Sl. list CG» br. 74/10), obračunava se i plaća opštinski prirez, koji je takođe, isplatilac dužan da obustavi i uplati zajedno sa uplatom prihoda, po stopi koju utvrdi opština svojim propisom.

Dakle, u konkretnom slučaju, isplatilac preuzima ulogu poreskog posrednika, koji ima obavezu da izvrši obračun ličnih primanja na osnovicu koju čini iznos bruto ličnih primanja, na istu je dužan da obračuna, obustavi i uplati porez, prirez porezu i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, te ostatak po obračunu (neto lična primanja) isplati zaposlenom, bilo u gotovini, bilo na lični bankovni račun.

U slučaju da pravno lice kao isplatilac prihoda na koje se plaća porez na dohodak, porez na prihode ne obračuna, netačno obračuna, ne obustavi ili ne uplati prilikom svake isplate prihoda (čl. 46, 46a, 49a i 50), predviđene su kaznene mjere.

Iz navedenog proizilazi i mišljenje po vašem drugom pitanju, to jest da saglasno gore navedenim zakonskim odredbama, nema zakonskog osnova da zaposleni po osnovu ugovora može na sebe da preuzme obavezu obračuna i plaćanja poreza i doprinosa na i iz ličnih primanja.

Vašim trećim pitanjem nije precizirano po kojem osnovu poslodavac zaposlenom plaća troškove smještaja van mjesta prebivališta i troškove prevoza, te ćemo naše mišljenje zasnovati na zakonu mogućim troškovima nastalim u vezi sa radom.

Naime, shodno Uredbi o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima („Sl. list Crne Gore“, broj 26/12), koja se primjenjuje kako u državnoj upravi, tako i kod privatnog sektora, troškovi nastali u vezi sa radom, u smislu ove uredbe, su:

- 1) dnevnice za službeno putovanje i selidbu u zemlji i inostranstvu;

- 2) korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe;
- 3) odvojeni život od porodice; i
- 4) rad na terenu - terenski dodatak.

U članu 5a stav Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br.65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09...62/13), između ostalog je propisano da se porez na dohodak ne plaća na naknade po osnovu ličnih primanja, odnosno naknade za povećane troškove zaposlenih do iznosa utvrđenog propisom Vlade Crne Gore i to: primanja ostvarena po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji, troškova prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe, dnevnica za službena putovanja u inostranstvo do iznosa propisanog za korisnike državnog budžeta, naknade za povećane troškove rada i boravka na terenu (terenski dodatak) do 100,00€ mjesečno, ako nije obezbijeđen smještaj i ishrana, naknade za odvojeni život od porodice do 100,00€ mjesečno.

Naknade troškova službenog putovanja, naknade troškova za odvojeni život od porodice i naknade troškova rada na terenu – terenski dodatak, međusobno se isključuju.

Na osnovu naprijed iznijetog mišljenja smo da, poslodavac nije dužan da plati porez na dohodak na naknade za povećane troškove zaposlenih do iznosa propisanih Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima kojom su utvrđeni uslovi, način ostvarivanja i visina naknade troškova.

Na iznose koji prelaze visinu naknada propisanih ovom Uredbom, poslodavac je dužan da izvrši obračun i plaćanje poreza i pripadajućih doprinosa, jer taj iznos ima tretman primanja zaposlenog na koja se plaća porez i doprinosi.

5. Na koji način se vrši obračun i isplate ostalih ličnih primanja zaposlenih na Univerzitetu Crne Gore koja nijesu obuhvaćena kolektivnim ugovorom, a tiču se: ostalih ličnih primanja za izvođenje nastave na samofinansirajućim osnovnim, magistarskim i doktorskim studijama; autorskih honorara po osnovu naučno-istraživačkog rada na projektima koji su finansirani od Ministarstava Vlade Crne Gore; honorara po osnovu projekata koje fakulteti rade za tržište; ostalih ličnih primanja po osnovu obavljanja poslova zaposlenih na Univerzitetu, a koji nijesu u opisu u opisu poslova zaposlenih, kao što su rad u komisijama za magistarske i doktorske studije i privremenim radnim tijelima; honorari po osnovu rada na međunarodnim projektima (naučnoistraživački, obrazovni i sl.)?

Iz vašeg akta se može zaključiti da se radi o primanjima, odnosno isplatama naknada stalno zaposlenim koje poslodavac Univerzitet Crne Gore isplaćuje po osnovu izvođenja nastave na samofinansirajućim studijama, po osnovu naučno-istraživačkog rada, projekata koje fakultet i pojedinci rade za tržište, međunarodnim naučno- istraživačkim projektima.

Dakle, u svakom slučaju se radi o naknadama koje isplaćuje poslodavac stalno zaposlenom, te poreski tretman ovakvih naknada je uređen odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Odredbama člana 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13) propisano je da se pod ličnim primanjem smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su u skladu sa ovim zakonom upodobljeni sa radnim odnosom.

Primanja zaposlenih po osnovu izvođenja nastave na samofinansirajućim osnovnim, magistarskim i doktorskim studijama vezano za pitanje da li se sa profesorima koji su angažovani povremeno za rad na fakultetima može zaključiti ugovor o djelu ukazujemo na sljedeće:

Ukoliko postoji od strane poslodavca potreba za povremeno radno angažovanje određenog lica na poslovima koji nijesu predviđeni u opisu poslova aktom o sistematizaciji radnih mjesta (npr. nije predviđen Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta za organe državne uprave), onda u tom slučaju postoji mogućnost da se isplata naknade izvrši po osnovu ugovora o djelu ili autorskog honorara.

S obzirom da je osnovna djelatnost Univerziteta obrazovanje i naučna djelatnost, to predlažemo da se za dobijanje konkretnog odgovora da li je moguće zaposlene Univerziteta angažovati po ugovoru o djelu, obratite Ministarstvu prosvjete i sporta i Ministrastva rada i socijalnog staranja kao resorno nadležnim za ovu oblast.

Primanja zaposlenih po osnovu naknada za rad u raznim radnim tijelima i komisijama imaju karakter prihoda koji su ostvareni od zaposlenja, odnosno koji su upodobljeni sa radnim odnosom, ukoliko ih isplaćuje isti poslodavac i za ova primanja postoji obaveza poslodavca da obračuna i uplati porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje.

Shodno članu 3a tačka 1 i 2 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07, ... 78/10 i 14/12) definiše se zarada zaposlenog kao bruto zarada koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Bruto zarada zaposlenog obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima i sl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Primanja zaposlenih lica po osnovu naknade za rad u radnim tijelima i komisijama imaju karakter zarade ukoliko ih isplaćuje poslodavac koji je formirao radno tijelo, odnosno komisiju, a član komisije je zaposlen kod tog poslodavca, te za ova primanja postoji obaveza poslodavca da obračuna i uplati porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje.

U slučaju da se isplata naknade za rad u radno tijelo, odnosno komisiju vrši od strane poslodavca kod kojeg članovi navedenih tijela nijesu zaposleni, a već su osigurani po drugom osnovu, isplatilac primanja je dužan da na ova primanja obračuna samo porez na dohodak fizičkih lica.

Po vašim pitanjima vezano za isplate autorskih honorara po osnovu naučno – istraživačkog rada na projektima koji su finansirani od Ministarstava Vlade Crne Gore, honorara po osnovu

rada na međunarodnim projektima i honorara po osnovu projekata koje fakulteti rade za tržište, ukazujemo na:

Vaša pitanje razumijemo da Ustanova zaključuje posebne ugovore sa stalno zaposlenim radnicima iz te ustanove. Važeći propisi ne isključuju mogućnost da vaša zaposlena lica mogu biti angažovana za rad po ugovoru o djelu uz uslov da sa tim licima bude zaključen ugovor za obavljanje poslova koji ne spadaju u poslove iz vaše redovne djelatnosti.

Mišljenja smo da se kod ugovora o djelu zaključenim sa licem koje je u stalnom radnom odnosu kod vaše ustanove, obračunavaju porezi i doprinosi saglasno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica, tj. porez po odbitku po stopi od 9% na osnovicu 70% ugovorene bruto naknade, prirez porezu shodno propisima organa lokalne samouprave i doprinosi (PIO i zdravstvo), na način i po postupku kao i za zaposlene na neodređeno odnosno određeno vrijeme.

Ukoliko se za obavljanje poslova koji ne spadaju u poslove iz vaše redovne djelatnosti, po ugovoru o djelu angažuju lica koja nijesu u redovnom radnom odnosu kod vaše ustanove, a koja su osigurana po drugom osnovu, mišljenja smo da se za ovu kategoriju lica takođe obračunava porez po odbitku po stopi od 9% na osnovicu 70% ugovorene naknade i prirez po stopama koje su utvrđene odgovarajućim odlukama jedinica lokalne samouprave, dok se doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo ne obračunavaju.

Takođe, a imajući u vidu argumentaciju datu za prethodni slučaj, istog smo mišljenja i u vezi sa isplatom honorara po osnovu naučnoistraživačkog rada na projektima koji su finansirani od strane Ministarstava Vlade Crne Gore i Ministarstva prosvjete i sporta – Sektora za nauku, istraživanje i tehnološki razvoj, posebno kada je u pitanju isplata honorara iz sredstava odobrenih na osnovu godišnjeg plana i programa rada.

Dakle, na isplate navedenih honorara po ugovorima zaključenim sa licima koja su u radnom odnosu kod ustanove koja isplaćuje honorare, obračun poreza i doprinosa se vrši kao i za zaposlene na neodređeno, odnosno određeno vrijeme, tj. porez po odbitku po stopi od 9% na osnovicu 70% ugovorene naknade, prirez porezu shodno odlukama jedinica lokalne samouprave, kao i doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo. Na isplate honorara po ugovorima zaključenim sa licima koja nijesu u radnom odnosu kod isplatioca honorara, a koja su osigurana po drugom osnovu, obračunava se takođe porez po odbitku po stopi od 9% na osnovicu 70% ugovorene naknade i prirez porezu po stopi koju je utvrdila jedinica lokalne samouprave, dok se doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo ne obračunavaju.

Navedeno oporezivanje se vrši akontativno, a plaćene akontacije predstavljaju i konačno utvrđenu obavezu. Kod akontativnog oporezivanja utvrđuje se porez po odbitku, tj. isplatilac obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na odgovarajući uplatni račun, a izvršiocu - poreskom obvezniku isplaćuje razliku ugovorene bruto naknade.

Od 01.01.2011. godine je u primjeni Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 76/10 od 23.12.2010). Odredbama navedenog pravilnika bliže se propisuje oblik, sadržina, način popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom

porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Prema šifrniku osnova za obračun koji je sastavni dio ovog Pravilnika određena je šifra 047 – Ugovorena naknada (ugovor o djelu, autorski ugovor i dr.), za lica koja su prijavljena na penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu koja se unosi u Izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima Obrazac IOPPD.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Na koji način se može sprovesti umanjenje poreske obaveze po osnovu poreza na dobit za 6%?

Članom 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01... "Sl. list Crne Gore", br. 40/08...61/13 od 30.12.2013.godine), propisuje se pravo na umanjenje poreske obaveze po osnovu poreza na dobit pravnih lica. Navedenom odredbom propisuje se da poreski obveznik može ostvariti pravo na umanjenje za 6% od obračunatog i uplaćenog poreza na dobit.

Pravo na umanjenje se ostvaruje na osnovu zahtjeva pravnog lica koji se podnosi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana plaćanja poreske obaveze i o istom odlučuje poreski organ u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odredbe člana 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica mogu se sprovesti na dva načina:

-Jedna mogućnost je da poreski obveznik uplati cjelokupan iznos obračunate poreske obaveze za 2013. godinu, najkasnije do 31.03.2014.godine, i da mu se rješenjem poreskog organa prizna pravo na povraćaj u iznosu od 6% obračunate i plaćene poreske obaveze.

- Druga mogućnost je da poreski obveznik prilikom uplate sam obračuna iznos umanjenja od 6% i da mu se rješenjem poreskog organa isto prizna na osnovu podnijetog zahtjeva. Da bi se priznalo pravo na umanjenje, uplata obaveze za 2013.godinu poslije umanjenja, mora da bude izvršena najkasnije do 31.03.2014.godine.

2. Kakav je poreski tretman donacija u oblasti zdravstva sa aspekta Zakona o porezu na dobit?

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01,...80/04, "Sl. List Crne Gore", br. 40/08, ...61/13), propisano je da osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika.

Oporeziva dobit se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

Za utvrđivanje oporezive dobiti priznaju se prihodi i rashodi u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, izuzev prihoda za koje je ovim zakonom propisan drugačiji način utvrđivanja.

Članom 14 istog zakona priznaju se kao rashod izdaci za zdravstvene, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, kao i za zaštitu životne sredine, najviše do 3,5% ukupnog prihoda. Navedeni izdaci se na osnovu Pravilnika o sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica i Uputstva za popunjavanje prijave za utvrđivanje poreza na dobit, unose pod rednim brojem 17 Prijave poreza na dobit pravnih lica.

3. Da li privredno društvo može da dio ostvarene dobiti rezerviša za investiranje u osnivanje drugog privrednog društva koje će se baviti proizvodnjom?

Članom 2. stav 1. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 80/04) i "Sl. list Crne Gore", broj 40/08 ... 61/13), propisano je da je poreski obveznik poreza na dobit rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Članom 7. stav 1. i 2. propisano je da osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika koja se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom. Članom 10 Zakona je propisano da se za utvrđivanje oporezive dobiti priznaju rashodi u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Članom 18 Zakona o porezu na dobit pravnih lica su propisani korisnici i način na koji se priznaju rezervisanja, a ona se po ovom članu priznaju na način da se prihodi izuzimaju, a rashodi priznaju, tako da se u poresku osnovicu ponovo ne uključuju prihodi i rashodi koji su prethodno povećavali i smanjivali poresku osnovicu. Ovim članom se propisuju rezervisanja za rashode kod banaka, berzansko posredničkih društava, tehnička rezervisanja kod osiguravajućih društava, rezervisanja po osnovu obnovljivih prirodnih bogatstava, tako da do umanjenja osnovice dolazi u toku izrade bilansa uspjeha. Odredba stava 5 istog člana praktično propisuje da takva rezervisanja u poreskoj prijavi ne mogu povećati poresku osnovicu. Poresku osnovicu u poreskoj prijavi mogu povećati samo rezervisanja koja nijesu izvršena za namjene iz člana 18 ovog zakona.

Iz vašeg dopisa razumijemo da privredno društvo iz ostvarene dobiti po godišnjem obračunu izdvaja dio dobiti u svrhe investiranja novog privrednog društva, te smo mišljenja da takva rezervisanja ne mogu imati status rezervisanja izvršenih za namjene iz člana 18 Zakona o porezu na dobit pravnih lica i u poreskom bilansu se ne mogu priznati kao rashod.

4. Pitanje u vezi završnog računa novosnovane firme i ostvarene dobiti kao i poreskih obaveza u postupku prenosa dobiti na lični račun.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni list RCG“, br.69/05 i „Službeni list CG“, br.80/08 i 32/11) pravna lica koja su registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i dio stranog društva su u obavezi da vode poslovne knjige i sastavljaju godišnje finansijske iskaze. Shodno članu 4 navedenog zakona pravna lica vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva. Članom 6 je propisano pripremanje i dostavljanje finansijskih iskaza a pravna lica dužna su da dostavljaju finansijske izvještaje u papirnoj i elektronskoj formi Poreskoj upravi, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Članom 2. Zakona o porezu na dobit pravnih lica("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04, "Sl. list Crne Gore", br. 40/08, 14/12,61/13), propisano je da je poreski obveznik poreza na dobit rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Odredbama člana 4 navedenog Zakona, propisano je da predmet oporezivanja rezidenta je dobit koju rezident ostvari u Crnoj Gori i izvan Crne Gore. Predmet oporezivanja nerezidenta je dobit koju nerezident ostvari u Crnoj Gori. Članom 39 stav 3 Zakona je propisano da se

porez na dobit obračunava nakon isteka finansijske godine ili drugog perioda utvrđivanja poreza, prema poreskoj osnovici ostvarenoj u toj godini.

Na ostvarenu oporezivu dobit, utvrđenu usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, poreski obveznik je saglasno članu 40 Zakona dužan da obračuna i uplati **porez na dobit po proporcionalnoj stopi od 9%**, kao i da nadležnom poreskom organu podnese odgovarajuću poresku prijavu. Prijava poreza na dobit pravnih lica popunjava se u skladu sa Pravilnikom o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit prvih lica i Upustvom za popunjavanje prijave za utvrđivanje poreza na dobit prvih lica koje je sastavni dio ovog Pravilnika.

Nakon plaćenog poreza na dobit, raspodjelu dobiti društvo sa ograničenom odgovornošću vrše u skladu sa članom 62 Zakona o privrednom društvima ("Sl. list RCG", broj 06/02,.. "Sl. List CG", broj 40/10 36/11 i 40/11) i to srazmjerno udjelima. Dio dobiti poslovne godine, društva lica i društva kapitala raspoređuju za isplatu vlasnicima preduzeća, u ovom slučaju vlasnicima udjela u društvu sa ograničenom odgovornošću, saglasno svom osnivačkom aktu. Odluku o raspodjeli dobiti i podizanju dijela dobiti vlasnik društva lica ili društva kapitala donosi poslije izrade i nadležnoj instituciji predaje godišnjeg obračuna. Iznos namijenjen za raspodjelu članovima društva sa ograničenom odgovornošću ne može prelaziti iznos dobiti ostvarene na kraju posljednje finansijske godine, uvećane za prenijetu dobit iz prethodne godine i raspoloživi iznos rezervi, umanjen za gubitke koji su prenijeti iz prethodne godine i za iznose određene za rezerve, u skladu sa zakonom i statutom društva.

To podrazumijeva da je društvo lica i društvo kapitala obavezno da iz neraspoređene dobiti poslovne godine pokrije gubitak iz ranijih godina, zatim društvo kapitala da izdvoji obavezne rezerve, pa tek onda da saglasno aktima društva vrši raspodjelu ostatka dobiti.

Članom 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica je propisano da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. **Porez po odbitku plaća se po stopi od 9% na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.**

RAZNO

1. Da li potvrdu o registraciji preduzetnika u CRPS možete uzeti u Poreskoj upravi Ekspozituri Kotor , ili CRPS Podgorica, a radi dobijanja digitalnog sertifikata kod Pošte CG?

Da bi neko lice pristupilo Portalu Poreske uprave(adresaPortala:<https://eprijava.tax.gov.me>), koji je namijenjen za elektronsko dostavljanje poreskih prijava, mora da ima digitalni sertifikat izdat od kvalifikovanog sertifikacionog tijela, a to je Pošta Crne Gore, i mora biti ovlašćeno lice u Centralnom registru obveznika i osiguranika (CROO) koji se vodi kod Poreske uprave.

Sve informacije vezane za dobijanje digitalnih sertifikata, možete pronaći na zvaničnom sajtu Pošte Crne Gore (<http://www.postacg-ca.me>), a sva uputstva vezana za elektronsko dostavljanje obrazaca, nalaze se na zvaničnom sajtu Poreske uprave (<http://www.poreskauprava.gov.me>).

Potvrda o registraciji preduzetnika u CRPS može se podići samo u Podgorici u prostorijama CRPS-a, dok potvrdu o upisu u CROO možete dobiti u Ekspozituri Kotor.

2. Kako da prijavite nepravilnost u poslovanju pravnog lica koje vam nije izdalo račun za izvršene usluge?

Tim povodom vas obavještavamo, da inicijativu za vršenje inspeksijskog nadzora pravnog lica kod kojeg želite da prijavite nepravilnost u poslovanju, sa dokumentacijom koju imate, možete dostaviti Poreskoj upravi-Područnoj jedinici u kojoj je sjedište pravnog lica koje želite prijaviti, ili Poreskoj upravi Crne Gore, ulica Šarla De Gola br.2 u Podgorici.

3. Da li kupac nepokretnosti, koji nije državljanin Crne Gore, ima pravo na poresko oslobađanje 20m² po članu domaćinstva za rješavanje stambenog pitanja?

Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG br. 36/13) propisuje načine sticanja vlasništva na nepokretnostima, prava i obaveze stranaka u postupku, kao i lica koja su oslobođena plaćanja poreza, zavisno od stepena srodstva sa ostaviocem, odnosno poklonodavcem.

Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG br. 36/13) u čl. 12 stav 1 tačka 4 propisuje, da porez na promet nepokretnosti ne plaćaju lica, punoljetni **državljanini Crne Gore**, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore koja prvi put stiču stambenu zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore.

U skladu sa gore navedenim proizilazi da, kupac nepokretnosti koji nema državljanstvo Crne Gore, ne može koristiti poresko oslobađanje iz čl.12 stav 1 tačka 4 Zakona.

4. Kako se obračunava oslobađanje po članu domaćinstva za 20m² radi rješavanja stambenog pitanja i da li se vanbračni partner podrazumijeva pod članom domaćinstva?

Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG br. 36/13) propisuje načine sticanja vlasništva na nepokretnostima, prava i obaveze stranaka u postupku, kao i lica koja su oslobođena plaćanja poreza, zavisno od stepena srodstva sa ostaviocem, odnosno poklonodavcem.

Nepokretnostima se, u smislu ovog zakona, smatraju zemljište i građevinski objekti.

Stopa poreza na promet nepokretnosti je proporcionalna i iznosi 3% od poreske osnovice.

Poreska osnovica poreza na promet nepokretnosti je tržišna vrijednost nepokretnosti u trenutku njenog sticanja.

Članom 12 stav 1 tačka 4 propisano je da porez na promet nepokretnosti ne plaćaju lica, punoljetni državljani Crne Gore, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore koja prvi put stiču stambenu zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore;

Pod domaćinstvom sticaoca stana ili stambene zgrade, smatra se zajednica života, privređivanja i trošenja prihoda sticaoca stambene zgrade ili stana, njegovog supružnika, njegove djece, sticaočevih usvojenika, djece njegovog supružnika, usvojenika njegovog supružnika, sticaočevih roditelja, njegovih usvojitelja, roditelja njegovog supružnika, usvojitelja sticaočevog supružnika, sa istom adresom stanovanja kao i sticalac stambene zgrade ili stana, dok je članom 12 Porodičnog zakona ("Sl.list RCG" br.01/07) zajednica života muškarca i žene koja traje duže (vanbračna zajednica), izjednačena je sa bračnom zajednicom u pogledu prava na međusobno izdržavanje i drugih imovinsko-pravnih odnosa. Vanbračna zajednica ne proizvodi navedena dejstvo, ako su u vrijeme njenog zasnivanja postojale smetnje za sklapanje punovažnog braka.

Kao dokaz za oslobađanje od plaćanja poreza na promet nepokretnosti potrebno je dostaviti izjavu o kućnoj zajednici i uvjerenje iz MUP-a da vanbračni partner ima istu adresu stanovanja kao i sticalac stambene zgrade ili stana, u vrijeme zaključenja ugovora.

Što se tiče drugog dijela pitanja, porez na promet nepokretnosti plaća se na neto površinu stambenog prostora, u vašem slučaju na 56 m². U slučaju da imate oslobađanje 40 m² (za 2 člana domaćinstva), porez po stopi od 3% se plaća na 16 m² stambenog prostora po tržišnoj vrijednosti nepokretnosti u trenutku njenog sticanja.

Oslobađanje plaćanja poreza na promet nepokretnosti u slučaju rješavanja stambenog pitanja važi samo za stambeni prostor, dok zemljište ne podliježe oslobađanju.

5. "Da li potraživanja Poreske uprave, po osnovu neplaćenih poreza ima prioritet u postupku namirenja na novčanim sredstvima poreskog obveznika, bez obzira na prethodno uspostavljeni redosljed blokade računa kod CBCG", "te da li založno pravo na imovini koje se uspostavi od strane Poreske uprave (takođe po osnovu neplaćenih poreza), ima prioritet u namirenju u odnosu na već uspostavljen teret hipoteke od strane drugih hipotekarnih povjerilaca"?

Članom 60 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 29/05, "Sl. list Crne Gore", broj 73/10 ... 28/12) je propisano da, u postupku prinudne naplate poreske obaveze, radi obezbjeđenja poreskog potraživanja, na imovini poreskog obveznika može se zasnovati založno pravo. Zasnivanje založnog prava se sprovodi na način predviđen zakonom kojim je uređena zaloga, odnosno hipoteka.

Postupak prinudnog ostvarivanja potraživanja na osnovu domaće ili strane izvršne ili vjerodostojne isprave i obezbjeđenja potraživanja sprovodi se u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl. list Crne Gore", broj 36/11).

Članom 11 ovog Zakona je regulisan redosljed namirenja izvršnih povjerilaca na način da, **kada više izvršnih povjerilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja prema istom izvršnom dužniku i na istom predmetu izvršenja namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz tog predmeta namire.**

Izvršenje se određuje na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave, (izvršna sudska odluka, odluka o poravnanju, ugovor o hipoteci, odnosno založna izjava, notarski akt koji predstavlja izvršnu ispravu, druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava). Odluka u upravnom postupku smatra se rješenje i zaključak organa državne uprave i drugog državnog organa, kao i privrednog društva ili drugog pravnog lica donesenih u vršenju javnih ovlašćenja, a poravnanjem u upravnom postupku smatra se poravnanje zaključeno u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Nakon prijema rješenja o izvršenju organizacija za prinudnu naplatu identifikuje banke i račune koje izvršni dužnik ima za obavljanje platnog prometa u zemlji i za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom, i to po nazivu banke, matičnom broju izvršnog dužnika ili poreskom identifikacionom broju izvršnog dužnika i, bez odlaganja, nalaže bankama da izvrše blokadu svih tih računa i dostave podatke o stanju sredstava na tim računima.

Od momenta prijema naloga za blokadu računa izvršnog dužnika do blokade tog računa, kao i za vrijeme trajanja blokade, sredstva na računu izvršnog dužnika ne mogu se koristiti za izvršavanje transfera, osim za izvršavanje transfera zbog kojih su blokirana.

Banke ne mogu otvarati nove račune izvršnom dužniku dok traje postupak izvršenja na njegovim novčanim sredstvima.

Banka je dužna da, bez odlaganja, izvrši prenos sredstava po nalogu organizacije za prinudnu naplatu na račun izvršnog povjerioca, odnosno na poseban račun javnog izvršitelja i da o tome obavijesti organizaciju za prinudnu naplatu, bez odlaganja.

Nakon prijema podataka o stanju sredstava na računima izvršnog dužnika, organizacija za prinudnu naplatu nalaže svim bankama kod kojih izvršni dužnik ima sredstva na računima za obavljanje platnog prometa u zemlji da izvrše naplatu duga sa tih računa, srazmjerno stanju sredstava na tim računima, po formiranom redosljedu naplate.

Ako na računima izvršnog dužnika za obavljanje platnog prometa u zemlji nema sredstava ili nema dovoljno sredstava, organizacija za prinudnu naplatu nalaže svim bankama kod kojih

izvršni dužnik ima sredstva na računima za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom da izvrši naplatu duga sa tih računa, srazmjerno stanju sredstava na tim računima.

Ako na računima izvršnog dužnika nema sredstava ili nema dovoljno sredstava, organizacija za prinudnu naplatu zadržava blokadu tih računa do konačne naplate izvršnog povjerioca po osnovu priliva na bilo koji od ovih računa.

Po drugom dijelu vašeg pitanja koje se tiče prioriteta u naplati po osnovu založnog prava na imovini, to pitanje je regulisano Zakonom o svojinsko – pravnim odnosima ("Sl. list Crne Gore", broj 19/09) u Glavi X – Založno pravo.

Saglasno čl. 269 tog Zakona, pravo zaloge nastaje na osnovu pravnog posla, sudske odluke i zakona, i može postojati na pokretnim stvarima, nepokretnostima i na pravima.

Članom 296 istog Zakona, regulisan je red založnih prava tako da, **kad je jedna stvar založena nekolicini povjerilaca, red po kome se isplaćuju njihova potraživanja iz vrijednosti založene stvari određuje se prema datumu nastanka njihovih založnih prava.**

Zalogoprimac ima pravo da iz cijene postignute prodajom založene stvari naplati, prije ostalih povjerilaca zalagodavca, svoja potraživanja, dužnu kamatu, troškove učinjene za očuvanje založene stvari, kao i troškove oko ostvarivanja naplate potraživanja.

Radi obezbjeđenja određenog potraživanja nepokretna stvar može biti opterećena pravom zaloge u korist povjerioca (hipoteka) koji je ovlašćen, na način propisan zakonom, da traži namirenje svog potraživanja iz vrijednosti te nepokretnosti prije povjerilaca koji na njoj nemaju hipoteku, kao i prije povjerilaca koji su hipoteku na njoj stekli poslije njega, bez obzira na promjenu vlasnika opterećene nepokretnosti.

Kada na istoj nepokretnosti postoji više hipoteka saglasno čl. 324 Zakona, prvenstvo se utvrđuje prema trenutku podnošenja zahtjeva za upis i povjerioci se namiruju prema redosljedu prvenstva.

Prvenstvo hipoteke ne može se izmijeniti bez saglasnosti svih strana na koje ta izmjena može uticati.

Hipotekarni povjerilac ima pravo da traži namirenje svog potraživanja iz vrijednosti nepokretnosti opterećene hipotekom, bez obzira da li se ona i dalje nalazi u svojini hipotekarnog dužnika ili je prešla u svojini trećeg lica.

Iz prihoda od prodaje namiruju se glavna i sporedna potraživanja po sljedećem redosljedu:

- 1) porezi na nepokretnost opterećenu hipotekom ;
- 2) troškovi prodaje, uključujući naknadu licu ovlašćenom za sprovođenje postupka prodaje u skladu sa ovim zakonom;
- 3) iznos glavnog i ostalih potraživanja hipotekarnog povjerioca obezbijedenih tom hipotekom;
- 4) iznosi u vezi sa drugim teretima na toj nepokretnosti koji su upisani nakon upisa hipoteke;

5) preostali iznos hipotekarnom dužniku, u roku od osam dana od dana prodaje. Ako hipotekarni povjerilac, u roku od osam dana od dana prodaje ne isplati hipotekarnom dužniku preostali iznos, plaća dužniku propisanu zateznu kamatu.

Iz naprijed navedenog proizilazi da, u slučaju kada više izvršnih povjerilaca koji ostvaruju svoja potraživanja, kako iz novčanih sredstava izvršnog dužnika, tako i po osnovu prava zaloge na pokretnim stvarima, nepokretnostima i na pravima, redosljed namirenja potraživanja je uređen čl. 11 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, čl. 296 i čl. 324 Zakona o svojinsko – pravnim odnosima kako je naprijed objašnjeno, te od kojih pravila nijesu izuzeta ni potraživanja po osnovu neplaćenih poreza.

6. Da li se plaća porez kada se pokloni nepokretnost(stan) bratu ako isti žive u zajednici?

Shodno odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti(Sl. List CG br. 36/13), predmet oporezivanja porezom na promet nepokretnosti je promet nepokretnosti kojim se , smatra se svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori.

Sticanjem prava svojine na nepokretnosti, smatra se: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i povlačenje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti.

Obveznik poreza na promet nepokretnosti kod poklona ili drugog oblika sticanja nepokretnosti bez naknade je poklonoprimac ili drugo lice koje je steklo nepokretnost bez naknade.

Članom 14 Zakona o porezu na promet nepokretnosti je propisano da porez na promet nepokretnosti kod nasljeđivanja, poklona i u drugim slučajevima sticanja nepokretnosti bez naknade ne plaća:

- nasljednik prvog nasljednog reda, bračni drug i roditelj ostavioca, odnosno poklonoprimac prvog nasljednog reda i bračni drug poklonodavca;
- nasljednik, odnosno poklonoprimac drugog nasljednog reda - na jedan naslijeđeni, odnosno na poklon primljeni stan, ako je sa ostaviocem, odnosno poklonodavcem neprekidno živio u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana prije smrti ostavioca, odnosno prije prijema poklona.

Dakle na osnovu naprijed navedenog zakonodavac je propisao poreska oslobođenja kod poklona u slučajevima sticanja nepokretnosti, međutim u postupku koji se vodi kod poreskog organa radi oslobađanja od plaćanja poreza na promet nepokretnosti, sticalac nepokretnosti je obavezan dostaviti poreskom organu odgovarajuća dokumenta koja služe kao dokaz o ispunjenosti uslova propisanim zakonom, u svrhe oslobađanja od plaćanja poreza na promet nepokretnosti.

7. Pojašnjenje u vezi Zakona o izmjenama i dopunama zakona o taksama na pristup određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o taksama na pristup određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja objavljen je u Službenom listu broj 62/13 od 31.12.2013. godine i isti se primjenjuje od 1. januara 2014. godine. Najvažnije izmjene odnose se na ugostiteljske objekte u kojima vlasnici dozvoljavaju upotrebu duvanskih proizvoda. Praktično se sva lica koja obavljaju djelatnost u ugostiteljskim objektima obavezuju da nadležnom poreskom organu podnesu obrazac ili obavještenje u kojem navode činjenice da li je objekat namijenjen za upotrebu duvanskih proizvoda ili ne.

Ukoliko je objekat namijenjen za upotrebu duvanskih proizvoda podnosi se propisani obrazac, koji je dostupan na internet stranici Poreske uprave. Ukoliko u objektu nije dozvoljena upotreba duvanskih proizvoda, obveznici su dužni da o istom podnese obavještenje nadležnom poreskom organu, sa bitnim podacima o poreskom obvezniku i objektu u kojem se obavlja djelatnost.

Poreski obveznik koji u ugostiteljskom objektu dozvoli upotrebu duvanskih proizvoda, dužan je da podnese propisani obrazac nadležnom poreskom organu i da uz isti podnese dokaz o kvadraturi ugostiteljskog objekta na koju se obračunava taksa. Taksa se plaća u visini od 1€ po 1 metru kvadratnom prostora u kojem se priprema i služi hrana, piće i napici. Navedeni obrazac se podnosi do 15. og januara tekuće godine i na osnovu istog vrši obračun takse za tekuću godinu, a taksa se plaća kvartalno.

Sva lica koja obavljaju djelatnost u ugostiteljskim objektima, a nijesu podnijela navedeni obrazac ili obavještenje da objekat nije namijenjen za upotrebu duvanskih proizvoda do 15. og januara, smatraju se obveznicima navedene takse, bez obzira da li u objektu dozvoljavaju upotrebu duvanskih proizvoda ili ne.

Važno je istaći da se taksa obračunava na cjelokupni prostor objekta u kojem se priprema i služi hrana, piće i napici, te se ne odnosi na prostor u kojem se pružaju usluge smještaja.

9. Da li unos polovne pokretne imovine od strane vlasnika pravnog lica na račun povećanja osnivačkog uloga koji je evidentiran u CRPS-u, podliježe oporezivanju?

Zakonom o privrednim društvima («Sl.list RCG br. 06/02 i «Sl.list Crne Gore, br.17/07 ... 40/11), se uređuju oblici obavljanja privredne djelatnosti i njihova registracija. U članu 64 stav 1 ovog zakona određeno je da Društvo sa ograničenom odgovornošću mogu osnovati fizička ili pravna lica, ulaganjem novčanih ili nenovčanih sredstava u društvo radi ostvarivanja profita, a njegovi osnivači odgovaraju za obaveze društva do iznosa svojih uloga.

Članom 67 Zakona o privrednim društvima propisano je da kao svoj ulog u društvu, član društva može uložiti nenovčana sredstva. Procjena nenovčanog uloga se sprovodi u skladu sa članom 51 ovog zakona.

Imajući u vidu odredbu člana 64 stav 1 Zakona koja dozvoljava mogućnost nenovčanog uloga u Društvo sa ograničenom odgovornošću, odredba ovog člana ima stvarnog značaja samo u dijelu koji propisuje da se procjena ovih uloga sprovodi u skladu sa članom 51 ovog zakona, što znači da se u slučaju nenovčanog uloga, mora izvršiti njihova procjena od strane ovlašćenih nezavisnih procjenjivača.

Članom 57 Zakona o privrednim društvima propisan je način povećanja osnovnog kapitala kod akcionarskog društva, a što podrazumijeva upis kod suda, donošenje odluke o povećanju

osnivačkog uloga, ovjera odluke u sudu, uplata uloga uz potvrdu banke, ovjera obrasca za promjenu registracije kod suda te izmjena statuta kod CRPS. Članom 79 istog Zakona je propisano da se navedena odredba odnosi i na društva sa ograničenom odgovornošću.

Svako povećanje osnovnog kapitala (uz ime ulagača i iznos uloga) se unosi u dokument koji se podnosi u CRPS, a član 71 Zakona o privrednim društvima propisuje i obavezu dostavljanja i objavljivanja svih podataka i dokumenata koji su vezani za osnivačke uloge i u «Službenom listu CG».

Prema tome, privredno društvo može sticati sredstva povećanjem kapitala, na način propisan navedenim zakonskim odredbama. Sticanje sredstava na bilo koji drugi način, predstavlja prihode privrednog društva koji su oporezivi.

Što se tiče usklađenosti poreskih propisa Crne Gore sa poreskom praksom EU, obavještavamo Vas da se u okviru poglavlja 16 izgrađuje pregovaračka pozicija, što podrazumijeva u daljem postupku i usklađivanje poreskih propisa Crne Gore sa pozitivnom poreskom praksom EU.

10. Kakva je procedura prijavljivanja zaposlenog na neodređeno vrijeme?

Od 1. marta 2010. godine primjenjuje se Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), kojim je definisan postupak registracije osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave. Članom 3 i 4 Pravilnika, između ostalog definisani su podnosioci Jedinstvene prijave za registraciju zaposlenih, kao i priložna dokumentacija koja se prilaže uz JPR, a kojom se potvrđuje osnov, odnosno prestanak osnova za PIO i zdravstveno osiguranje.

Dakle, da bi se prijavilo fizičko lice za PIO i zdravstveno osiguranje kao zaposleno lice, neophodno je da poslodavac popuni obrazac JPR, odnosno Dodatak B i podnese nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave odgovarajuću dokumentaciju: fotokopiju dokaza o identifikaciji, fotokopiju dokaza o završenoj školskoj spremi i fotokopiju ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa. Odjava zaposlenog se vrši podnošenjem nove JPR.

Ukoliko poslodavac ima zaposlena lica na određeno vrijeme (vremenski ograničen ugovor o radu), a kod kojih radni angažman tog zaposlenog ide u kontinuitetu, odnosno nema prekida u odjavi starog osiguranja i prijavi novog osiguranja, potrebno je da poslodavac podnese fotokopiju novog ugovora o radu bez prijavljivanja nastale situacije kroz obrazac JPR, fotokopiju prethodnog ugovora o radu kao i Obavještenje o kontinuitetu ugovora o radu, koji se odlaže u njegov dosije, i ne vrši se nikakav unos podataka u Centralni registar obveznika i osiguranika (CROO).

Ukoliko poslodavac ima zaposlena lica na određeno vrijeme, a kod kojih između starog i novog angažovanja postoji prekid u osiguranju, potrebno je da poslodavac podnese dva JPR-a dodatka B i priložnu dokumentaciju, kojom se preko prvog JPR-a radi odjava osiguranja (zaposlenja), a zatim preko drugog JPR-a prijava novog zaposlenja.

11. Kakav je postupak prijavljivanja direktora u radni odnos, kada se radi o nerezidentu?

Članom 1 i 2 Zakona o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 06/02 i "Službeni list CG", br. 17/07...40/11) se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija. Istim zakonom, u zavisnosti od oblika registrovanog privrednog društva, se određuju lica i organi, koja su ovlašćena za zastupanje društva. Članom 70 pomenutog zakona je određeno da se prilikom prve registracije društva u CRPS imenuje i izvršni direktor.

Odredbama člana 3 Zakona o zapošljavanju i radu stranaca ("Službeni list Crne Gore", br. 22/08 i 32/11) je propisano da se stranac može zaposliti, odnosno raditi u Crnoj Gori, pod uslovom da ima radnu dozvolu, odobrenje za stalno nastanjenje, odnosno odobrenje za privremeni boravak i zaključen ugovor o radu. Shodno članu 32a istog zakona propisano je da stranac kojem je izdata dozvola za zapošljavanje ne može se zaposliti prije nego što mu je odobren privremeni boravak, u skladu sa posebnim zakonom.

Članom 15 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list CG", br. 29/13) propisano je da je poslodavac dužan da sa strancem zaključi ugovor o radu danom izdavanja odobrenja za privremeni boravak stranca u svrhu zapošljavanja.

Dakle, da bi se prijavilo fizičko lice za PIO i zdravstveno osiguranje kao zaposleno lice, neophodno je da poslodavac popuni obrazac JPR, odnosno Dodatak B i podnese nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave odgovarajuću dokumentaciju: fotokopiju dokaza o identifikaciji, fotokopiju dokaza o završenoj školskoj spremi i fotokopiju ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa sa danom izdavanja odobrenja za privremeni boravak stranca u svrhu zapošljavanja, pa samim tim i zaključujemo da poreske obaveze koje nastaju po osnovu prijave zaposlenog teču od dana zasnivanja radnog odnosa.